O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 2 июн шанба

Сотувда эркин нархда

№ 108 (2670)

МДҲ: НАВБАТДАГИ САММИТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов МДҲга аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этиш учун Беларус пойтахти Минск шаҳрига жўнаб кетди.

— МДҲнинг навбатдаги саммитида ўндан ортиқ масала кўрилиши кутилмоқда, — деди давлатимиз раҳбари сафар олдидан Тошкент аэропортида журналистларга берган интервьюсида. — Уларнинг энг муҳимлари иқтисодий соҳага оиддир. Сўнгги йилларда эркин савдо ҳудудини яратиш борасида кўп гапирилмоқда. Афсуски, бу масалада ҳали ҳам қуруқ гапдан нарига ўтилмаяпти. МДҲ давлат раҳбарлари кенгаши мажлисида ушбу масалага жиддийроқ тўхталиш зарур, деб ўйлайман.

Хавфсизлик МДҲга аъзо мамлакатларнинг барчаси учун энг муҳим ва долзарб муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Шунинг учун бу масала саммитда алоҳида муҳокама этилиши, шубҳасиз.

* * *

"Минск миллий аэропорти"да Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни Беларус Бош вазирининг ўринбосари М.Демчук ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Мамлакатимиз раҳбари Беларус пойтахтидаги "Фрунзе, 15" қароргоҳига жойлашди. Шу ернинг ўзида Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзе билан учрашув бўлиб ўтди. Суҳбат чоғида томонлар МДҲ, ГУУАМ сингари халқаро тузилмалар доирасида кўп томонлама ҳамкорлик ва МДҲда эркин савдо зонаси тузиш борасида икки томонлама алоқаларни янада ривожлантириш масалалари юзасидан фикр алмашди.

Беларус Президентининг қароргоҳида МДҲ саммитига ташриф буюрган давлат раҳбарларининг тор доирадаги учрашуви бўлди. Унда бир кун илгари ҳукумат раҳбарлари ва ташқи ишлар вазирлари кенгашларининг мажлисларида ишлаб чиқилган таклиф ва тавсиялар, эришилган келишувлар ва қабул қилинган қарорлар муҳокама қилинди. Шунингдек, давлат раҳбарлари кенгашининг 2003 йилгача жиноятчилик, терроризм ва экстремизмнинг турли кўринишларига қарши биргаликда чоралар кўриш тўғрисидаги қарори, 2000 йил 1 декабрда бўлган Минск саммити қарорлари, Эркин савдо зонаси тузиш тўғрисида 1994 йилда имзоланган битим ижроси билан боғлиқ масалалар таҳлил қилинди.

Кенгайтирилган таркибдаги музокаралар чоғида номи зикр этилган масалалар билан бирга, компютер ахбороти соҳасидаги жиноятчиликка қарши кураш, Чернобил атом электр станциясидаги ҳалокатнинг 15 йиллиги муносабати билан амалга ошириладиган тадбирлар дастури муҳокама этилди.

Музокаралар ниҳоясида президентларнинг иккинчи жаҳон уруши бошланганига 60 йил тўлиши муносабати билан МДҲ мамлакатлари халқларига ва жаҳон ҳамжамиятига Мурожаати ҳамда МДҲнинг юбилей саммитини ўтказиш доирасида амалга ошириладиган ишлар режаси қабул қилинди.

Шу билан МДҲнинг навбатдаги саммити ниҳоясига етди.

(ЎзА).

СУРАТДА: мажлис пайтида. Муҳаммад АМИН, Фарҳод ҚУРБОНБОЕВ (ЎзА) олган сурат.

Олий Мажлисда

Бола ҳуқуқлари

уни ҳимоя қилиш ва таъминлашга Қорақалпоғистонда қандай эътибор берилмоқда?

Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссиясининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) билан ҳамкорликда ўтказилган қўшма йиғилишида «Бола ҳуқуқлари тўғрисида»ги халқаро Конвенциянинг Қорақалпоғистон Республикасида бажарилиши якунларига бағишланган масалалар муҳокама қилинди. Йиғилишни комиссия раиси Шарифа Салимова олиб борди.

Энг аввало, шуни алоҳида қайд этиш кераккки, аҳолисининг ярмидан кўпроғини 18 ёшгача бўлган болалар ташкил этадиган Ўзбекистонда болалар ҳуқуқларини таъминлаш долзарб масала ҳисобланади. Ва бу масаланинг айнан Қорақалпоғистондаги ҳолатининг ўрганилиши ҳам ўзига хос мазмун-моҳиятга эга.

Йиғилишда айтилганидек, Оролбўйидаги мураккаб экологик шарт-шароитларга қарамай, «Бола ҳуқуқлари тўғрисида»ги халқаро Конвенцияни амалга ошириш борасида Қорақалпоғистонда анчагина ишлар қилинмоқда. Минглаб болалар режали асосда соғломлаштирилди, мактаб ўқувчилари учун ҳуқуқий адабиётлар нашр этилди, 400 нафардан зиёд бола оилаларга фарзандликка берилди, яна шунчаси васийликка олинди. Жисмоний ва ақлий нуқсонларга эга болалар учун 5 та махсус мактаб очилди, болаларни ҳам жисмоний, ҳам маданий жиҳатдан тарбияловчи давлат ва жамоатчилик марказлари фаолият кўрсатмоқда, болалар ўлими эса ўтган йиллардагига нисбатан камайган.

Қорақалпоғистонда она ва бола скрининг маркази томонидан касалликни эрта аниқлашнинг замонавий усулларини жорий этиш ва қўллаш борасида ҳам кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Бу эса болалардаги кўплаб касалликлар ва нуқсонларнинг олдини олиш, диспансер назоратини йўлга қўйиш имкониятини бераяпти.

Маърузачилар ҳисобот ва муҳокамалар чоғида Конвенция қоидаларини бажариш борасида айрим камчиликлар, ишга солинмаган имкониятлар мавжудлиги ҳолатларига ҳам алоҳида эътибор қаратдилар.

Маълумотларга қараганда, турли сабабларга кўра мактабгача бўлган муассасалардаги болаларнинг сони нисбатан камайган, мактаблар етишмаслиги туфайли ўқишлар кўп сменада олиб борилаяпти. Ўқувчиларни дарсликлар билан таъминлаш борасидаги аҳволни ҳам талаб даражасида деб бўлмайди, меҳрибонлик уйларига келаётган болаларнинг сони ҳамон камаймаяпти.

Мажлисда сўзга чиққан парламент аъзолари, вазирликлар, идоралар ва жамоат ташкилотлари вакиллари Конвенция қоидаларини амалга ошириш борасидаги натижалар тўғрисида фикр билдириш билан бирга давлат органлари, нодавлат-нотижорат ташкилотлар ҳамда оммавий ахборот воситаларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида болаларнинг ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги фаолиятини такомиллаштиришнинг аниқ йўлларини таклиф этдилар.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикасининг Халқ таълими, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш вазирликлари, «Маҳалла» жамғармасига 2001 йилнинг 1 июлига қадар мамлакатнинг бошқа ҳудудларига ҳам хос бўлган мавжуд камчиликларни бартараф этиш борасидаги тадбирларни ишлаб чиқиш, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларига жорий йилнинг 1 сентябрига қадар «Бола ҳуқуқлари тўғрисида»ги халқаро Конвенция қоидаларининг амалга оширилиши тўғрисида ахборот беришлари тўғрисида таклиф ва тавсиялар берилди.

«Бола ҳуқуқлари тўғрисида»ги халқаро Конвенция ижросининг айнан 1 июн — Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунида кўриб чиқилиши ва муҳокама этилиши ўзига хос рамзий маънога эга бўлди.

И.ХУДОЁРОВ.

Ёш истеъдодлар фестивали

Болалар — юртнинг чинакам эгаси ва эртаси. Ватанимиз истиқболи уларнинг қандай инсон бўлиб вояга етишига боғлиқ. Шу боис мамлакатимизда ёш авлоднинг эркин ва мустақил фикрли, жисмонан ва маънан соғлом инсон бўлиб улғайиши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинмоқда.

1 июн куни пойтахтнинг муҳташам "Туркистон" саройида бўлиб ўтган "Соғлом авлод ғунчалари" иккинчи республика болалар санъати фестивали бунинг яна бир яққол далили бўлди. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ташкил этилган бу ажойиб тадбир анъанага кўра, жорий йил аввалида худди шу саройда бўлиб ўтган "Президент арчаси" тантаналаридан бошланган эди. Ўтган вақт мобайнида Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда фестивалнинг саралаш босқичлари бўлиб ўтди. Унда ғолиб деб топилган ўғил-қизлар эса "Туркистон" саройига ўз истеъдоди ва қобилиятини яна бир карра намойиш этиш учун йиғилди.

Фестивалнинг якуний босқичи "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси, Маданият ишлари, Халқ таълими вазирликлари, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Бадиий академия, Болалар жамғармаси, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва "Ўзбекнаво" бирлашмаси ҳомийлигида ўтказилди.

Бош вазир ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова тадбирни очар экан, юртимизда ёш авлодни ҳар томонлама етук инсонлар этиб вояга етказиш борасида улкан ишлар амалга оширилаётганини таъкидлади. Президентимиз томонидан янги минг йиллик, янги аср дастлабки йилининг Оналар ва болалар йили деб эълон қилиниши бунинг яна бир яққол намойиши бўлди.

Байрамда кичкинтойларнинг "Томоша", "Ором", "Юлдузча" сингари таниқли дасталари билан бир қаторда, фестивалнинг якуний босқичига йўлланма олган барча болалар жамоалари ўзларининг махсус дастурларини намойиш этди. Фарзандларимиз иқтидори кундан-кунга камол топиб бораётгани яна бир карра ўз тасдиғини топди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш — муҳим вазифа

Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгашининг навбатдаги мажлисида кичик ва ўрта бизнесни комплекс ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Мажлисни Бош вазир ўринбосари, Кенгаш раиси Р.Азимов бошқарди.

Мажлисда кичик ва ўрта бизнес учун кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини ривожлантириш дастури лойиҳаси ва уни амалга ошириш чора-тадбирлари кўриб чиқилди. Бу масала юзасидан махсус ташкил этилган ишчи гуруҳнинг ҳисоботи тингланди.

Муҳокама давомида таъкидландики, мустақиллик йилларида республикамизда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Давлат мулки қўмитаси, нодавлат тузилмаларга қарашли ўқув муассасаларини ўз ичига олган таълим базаси яратилди. Кичик ва ўрта бизнес учун малакали мутахассисларга эҳтиёжнинг ортиб бораётгани шундан ҳам кўриниб турибдики, 1999 йили бу йўналиш бўйича 8,4 минг киши таълим олган бўлса, 2000 йилда уларнинг сони 32 мингга етди, 2001 йилда эса 40 минг кишини ўқитиш режалаштирилмоқда. Айни пайтда иқтисодиётнинг бу тармоғида юқори малакали менежер, маркетолог, иқтисодчи, бухгалтерларга талаб ортмоқда.

Айни пайтда эришилган ижобий натижаларга қарамай, ўтган даврда кичик ва ўрта бизнес учун кадрларни ўқитиш ва тайёрлашнинг яхлит тизими яратилмади. Бу эса тадбиркорлик доираларида маълумотли раҳбарлар ва мутахассислар танқислигини келтириб чиқарди.

Иқтисодий ислоҳотларнинг янги босқичи кичик ва ўрта бизнес учун кадрлар тайёрлашнинг мажмуавий ва самарали тизимини шакллантиришни тақозо қилади. Таълим жараёни республикамизнинг барча минтақаларини тенг миқдорда қамраб олишга қаратилган бўлиши керак. Бу жараёнга юқори малакали ўқитувчилар ва бизнес-тренерларни жалб қилиш муҳимдир. Мавжуд ресурслардан фойдаланган ҳолда, давлат кўмаги доирасида хорижий грантлар ва техник ёрдамни жалб қилиш, бизнес-таълимни ривожлантириш учун муқобил манбаларни излаб топиш лозим.

Муҳокама якунларига кўра, Мувофиқлаштирувчи кенгаш аъзолари томонидан билдирилган таклифларни инобатга олган ҳолда мазкур дастур лойиҳасини қайта ишлаш ва тасдиқлаш учун мамлакат ҳукуматига тақдим этишга қарор қилинди. Шунингдек, Мувофиқлаштирувчи кенгаш 2001-2002 йилларда Навоий вилоятининг Зарафшон ва Учқудуқ шаҳарларида кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари лойиҳаларини ҳам кўриб чиқди. Қайд этилдики, ушбу лойиҳаларнинг амалга оширилиши мазкур ҳудудга хорижий инвестицияларни жалб қилиш, янги кичик ва ўрта бизнес корхоналарини очиш, 2,5 мингдан ортиқ янги иш ўрнини ташкил қилиш имконини беради. Кенгаш билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифларни ҳисобга олган ҳолда мазкур дастурларни шакллантиришнинг асосий йўналишларини тасдиқлади. Бунда мазкур шаҳарлар аҳолиси юқори тўловга лаёқатли талабга эга эканлигини, шунингдек, Ўзбекистоннинг марказий қисмини Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти билан бевосита боғловчи темир йўл тармоғи ишга туширилиши натижасида юзага келадиган кенг имкониятларни ҳисобга олган ҳолда хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналарини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш вазифаси топширилди.

Мажлис кун тартибига тижорат банкларининг халқаро молия ташкилотлари кредит линиялари ҳисобидан кичик ва ўрта бизнесни кредитлаш борасидаги фаолияти масаласи ҳам киритилган эди. Мазкур масалани муҳокама қилиш жараёнида ўтган давр мобайнида хорижий кредит линиялари орқали 352,3 миллион АҚШ доллари миқдоридаги маблағ жалб этилгани, шундан 232 миллион АҚШ доллари ўзлаштирилгани қайд этилди. Шу билан бирга, айрим тижорат банклари (Ўзсаноатқурилишбанк, Асакабанк) жорий йил учун белгиланган кўрсаткичларни тўлиқ бажармаётир.

2001 йилда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун 94 миллион АҚШ доллари миқдоридаги маблағни ўзлаштириш режалаштирилгани эътиборга олинган ҳолда алоҳида таъкидландики, тижорат банклари хорижий молия институтларининг янги кредит линияларини жалб этиш ва уларни ўзлаштириш борасидаги фаолиятни жонлантириши зарур.

Маҳаллий қишлоқ хўжалиги ва минерал хомашёсини комплекс қайта ишлашга ихтисослашган корхоналарни, экспорт маҳсулоти ишлаб чиқаришни ва янги иш ўринлари яратишни ривожлантириш мақсадида Марказий банкка Банклар уюшмаси билан биргаликда тижорат банклари бошқарувчиларини лойиҳавий молиялаш, кичик ва ўрта бизнеснинг инвестиция лойиҳалари портфелларини шакллантириш масалалари бўйича қисқа муддатли ўқитишни ташкил қилиш топширилди.

Мувофиқлаштирувчи кенгаш кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

ЎзА.

КАСАЛЛИК ТАРҚАЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

Республика эпидемияга қарши фавқулодда комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Комиссия айрим қўшни мамлакатларда куйдирги касаллигининг тарқалишини юзага келтирган эпидемик ҳолатни муҳокама қилди. Айни пайтда ушбу юқумли касалликнинг Ўзбекистон ҳудудида ҳайвонлар ва одамлар орасида тарқалиш хавфи кучайганлиги таъкидланди.

Шу муносабат билан йиғилишда инфекция тарқалишининг олдини олиш ва унинг республикамиз ҳудудида пайдо бўлишига йўл қўймаслик учун амалга оширилиши лозим бўлган долзарб чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Ушбу чора-тадбирлар барча жойларда санитария ва ветеринария хизматлари томонидан чорвачилик маҳсулотларини сотиш назоратини кучайтириш, чорва молларини эмлаш, чорвачилик фермалари, мол бозорлари ва касаллик тарқалиши мумкин бўлган бошқа жойларда дезинфекция ишларини ўтказишни ўз ичига олади. Аҳоли ўртасида кенг кўламли тушунтириш ишларини олиб боришга катта эътибор қаратилди.

Шунингдек, комиссия Ўзбекистон ҳудудига ўта хавфли юқумли касалликлар кириб келишининг олдини олишга доир чора-тадбирларни янада кучайтиришга қарор қилди.

Комиссия йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Т.Холтоев иштирок этди.

ЎзА.

Олий суд пленуми

Кеча Ўзбекистон Республикаси Олий судининг навбатдаги Пленумида «Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳузуридаги Илмий-маслаҳат Кенгашининг таркиби тўғрисида», «Фуқаролик ишларини апелляция, кассация ва назорат тартибида кўриш амалиёти ҳақида», «Жиноят ишларини апелляция, кассация ва назорат тартибида кўриш амалиёти ҳақида», «Оталикни белгилаш ҳақидаги ишларни кўришда судлар томонидан қонунларнинг татбиқ этилиши тўғрисида»ги ва бошқа масалалар муҳокама этилди.

Пленум қарорлари лойиҳалари юзасидан сўзга чиққанлар қабул қилинадиган қарорлар суд ҳокимиятини мустаҳкамлашда, одил судловни сифат жиҳатдан янги босқичга кўтаришда муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидладилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Кимни сайладингиз?

«Ўзимизнинг оқсоқол»

маҳалладошлари уни шундай деб аташади

Гузар маҳалласида яшовчилар ўзларига муносиб оқсоқолни танлашда кўп мулоҳаза юритишди. Негаки, оқсоқолликка номзоди кўрсатилган С.Расулов ўз умрини шу маҳалла, қолаверса, Избоскан туманидаги Тўрткўл қишлоғи ўғил-қизларини тарбиялаш, уларни билимли, ҳунарли қилиб улғайтиришга бағишлаган устоз муаллим бўлса, яна бири қўли енгил шифокор сифатида эл оғзига тушган Одилжон Маҳмудов эди. Улар бош бўлган оилага бутун қишлоқ ҳавасланади.

Учинчи номзод Турсунбой Убайдуллаев-чи? У сайловдан-сайловга қадар ўтган муддатда маҳаллага оқсоқоллик қилди. Ўз маҳалласи тинчлиги, осойишталиги, оилалар ҳамжиҳатлиги, қўни-қўшнилар ўртасидаги меҳр-оқибат ришталарини мустаҳкамлашга озмунча ҳисса қўшдими? Турли тадбирларнинг шинам ва файзли ўтишида унинг ўз ўрни бор.

Гузар маҳалласи биноси эрталабдан сайловчилар вакиллари билан гавжумлашди. Тадбиркор Каримжон Тўхташев, хусусий дўкон мудири Усубжон Комилов, нафақахўр Ўлжабой ака Қамчиев меҳмонлар учун барча қулайликларни яратиб берди. Шерматобод қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Турғунхон ака Тожихонов бу муҳим сиёсий жараённинг аҳамияти, уни ўтказиш тартибини яна бир бор эслатиб ўтди. Номзодлар ҳақида сўз юритилди. Оқсоқолни танлашда шахсий садоқат, таниш-билишчилик, қариндош-уруғчиликка эмас, аксинча, номзоди кўрсатилган одамнинг жамиятда тутган ўрни, обрў-эътибори, халқ иши учун нечоғлик қайишадигани инсонлигига эътибор қаратиш зарурлиги таъкидланди.

Сайловчилар номзод танлашга киришдилар. Натижа шуни кўрсатдики, Турсунбой Убайдуллаев мутлақ кўпчилик овоз билан оқсоқол деб тан олинди. Биз сайловчилардан айримларига «Нима учун айнан Т.Убайдуллаевга овоз бердиларинг?», деган савол билан мурожаат қилдик.

Пўлатжон ИСОҚОВ, нафақадор:

— Маҳалламиз газлашди, тоза ичимлик сувидан баҳраманд бўляпмиз. Авазбек, Мадаминжон, Латифжон деган укаларимизнинг хонадонларида турли маросимлар бўлиб ўтди. Ихчам, шинам. Буларнинг ҳаммасига Турсунбой оқсоқол бош-қош бўлди. Кўча бўйларида бўш ётган ерга терак кўчати ўтказдик, йўлкаларни тартибга келтирдик. Бу ишларни оқсоқолимизнинг таклифи, йўл-йўриғи билан бажардик.

Тўхташбой ака УСМОНОВ, маҳалла фаоли:

— Оқсоқолга ёлчиганмиз. Оқкўнгил, ёш бўлсаям кўпчиликка бош. Ободончиликка ҳафсала билан қарайди. Бу йил эрта баҳордан йўл қирғоқларига терилган тош ўрнида бетонли деворчалар тиклаттирди. Йўлимиз бирдан кенгайиб кетгандай бўлди. Ҳар бир хонадонда гулзорлар яратилди. Худога шукур, маҳалламизда биронта тарбиясиз бола йўқ. Қўйдичиқдилар, жиноятчиликка дахлдор ишлар барҳам топган. Тадбиркорлик ривожланяпти. Турсунбой оқсоқол ҳаммасига улгуряпти. Умридан барака топсин.

Омаджон ТЎХТАШЕВ, талаба:

— Маҳалламизда спортга қизиқиш катта. Футбол, шахмат-шашка, каратэ, биллиард жони дилимиз. Ўз ўйингоҳимиз бор. Яқинда футбол жамоамиз қишлоқ биринчилиги учун ўтказилган мусобақада ғолиб бўлди. Оқсоқолимиз бизга ҳамма шароитни яратиб бермоқда.

Турсунбой маҳалладошлари қувончу ташвишларини ҳаётининг ажралмас бир қисми деб билади. Уларга меҳрини беради, бера олади. Маҳалладошлари уни «оқсоқол», дея тан олишганининг асосий сабаби ҳам шу бўлса керак.

О.ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ташаббус сўнмасин!

Сифатли, арзон, фойдали

наманганлик мутахассислар кунгабоқар ёғини шундай баҳоламоқдалар

«Наманганёғэкстракция» акциядорлик жамияти мамлакатимиздаги турдош корхоналар ўртасида етакчи ўринни эгаллайди. Ўтган йили бу ерда Германиянинг «Стеккер» фирмасидан келтирилган дастгоҳлар ўрнатилиб, замонавий қадоқлаш цехи ишга туширилгач, ишлаб чиқариш қуввати сезиларли даражада ошди. Жамоа йилни 58 миллион сўм соф фойда билан якунлади. Ана шу маблағнинг 20 фоизи акциядорларга дивиденд сифатида тарқатилди, қолгани ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга сарфланмоқда. Жумладан, яна бир янги линия — ёғни доғлайдиган цех қурилиши жадал олиб борилаяпти.

Бугун корхона бир кеча-кундузда 400 тонна чигитни қайта ишлаш қувватига эга. Имкониятлар кенгайган сари унинг хомашёга бўлган талаби ҳам ортиб бораяпти. Шундай экан, фақат чигитгагина кўз тикиб ўтиришнинг ўзи камлик қилади.

Икки йилдирки, мутахассислар кунгабоқардан ёғ олмоқдалар. Натижада, биринчидан, баъзида чигит етишмаслиги туфайли иш жараёнида юз берадиган мажбурий узилишларга чек қўйилди. Иккинчидан, кунгабоқар ёғи сифатли, калорияси жиҳатидан пахта ёғидан қолишмайди. Аммо хомашё таъминотида муаммоларга дуч келинаяпти.

Гап шундаки, бултур вилоят ҳокимлиги тегишлича майдонга тажриба тариқасида кунгабоқар экиш учун қарор қабул қилган эди. Лекин натижадан кўнгил тўлмади. Сабаб?

Аввало, кунгабоқар экиш ҳақида 56 та хўжаликка кўрсатма берилди. Корхона ҳам шунча хўжалик билан шартнома тузди. Якунда эса уларнинг фақат 2 тасидан маҳсулот олинди, холос. Турли туманларда жойлашган бу хўжаликларда ишнинг боришини назорат қилиш қийин кечгани, ғалладан бўшаган ерларга такрорий экин сифатида кунгабоқар экилгани, хўжалик раҳбарлари бу ишга иккинчи даражали юмуш, деб жиддий эътибор бермаганлари туфайли кутилган ҳосил етиштирилмади.

Масаланинг яна бир томони ҳам бор. Бозорда кунгабоқарнинг харидори кўп. Деҳқон ўзи етиштирган маҳсулотни бозорда сотиб, ўша куниёқ нақд пулга эга бўлади. Яшириб нима қиламиз, баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари ҳам «ҳосил бўлмади» баҳонасида кунгабоқарни корхонага топширмасдан, бозорга олиб чиқиб пулладилар. Албатта, бунинг учун деҳқонни айблаб бўлмайди. Чунки унинг меҳнати натижасидан тезроқ манфаат кўргиси келади.

Табиий, савол туғилади: хўш, агар улар етиштирган маҳсулотларини ёғ заводига топширганларида, қандай фойда кўрардилар?

— Уруғлик ва ўғит бизнинг ҳисобимиздан бўлади, — дейди корхонанинг кунгабоқар етиштириш бўлими бошлиғи Мадаминжон Нишонов. — Ҳатто деҳқонларга олдиндан аванс ҳам берамиз. Якунда эса маҳсулот топширганлар кунгабоқар кунжарасини бепул оладилар. Биласиз, чигит кунжараси бошқа аралашмаларсиз берилаверса, мол касалланади. Лекин кунгабоқар кунжарасининг ҳеч қанақа зарари йўқ.

Бу йил 580 гектар ерга такрорий экин сифатида кунгабоқар экиш мўлжалланаяпти. Мутахассисларнинг айтишича, уруғ ғалладан бўшаган майдонга қадалганда ҳам ҳар гектар ердан ўртача 35-40 центнердан ҳосил олиш мумкин. Болтиқбўйи республикаларидан келтирилган «Пионер», «Карлик», каби навлардан эса 40 фоизгача ёғ чиқади.

580 гектар ер озми ёки кўп? Агар корхона 20 минг тонна кунгабоқарни қайта ишлаш имконига эгалиги ҳисобга олинса, бу кам. Мавжуд қувватдан тўлиқ фойдаланиш учун 5 минг гектар ерда деҳқончилик қилиниши зарур.

— Ҳозирги кунда мамлакатимиз аҳолисини ўсимлик ёғи билан таъминлаш мақсадида хориждан 90 миллион АҚШ долларига соя сотиб олинаяпти, — дейди жамият бошқаруви раиси Қутфулла Лутфуллаев. — Бу — жуда катта маблағ. Агар республика миқёсида кунгабоқар етиштириш йўлга қўйилса, кўп миқдорда валюта тежаларди. Қолаверса, бундан ёғ ишлаб чиқарувчи корхоналар ҳам анча-мунча наф кўрадилар.

Хуллас, «Наманганёғэкстракция» акциядорлик жамияти жамоаси яхши ташаббусга қўл урдилар-у, уни охирига етказишда юқорида тилга олинган муаммоларга дуч келмоқдалар. Бизнингча, уларни қўллаб-қувватлаш лозим. Акс ҳолда, яхши бир ташаббус ўз-ўзидан сўниб кетиши ҳеч гап эмас.

Нодира ПЎЛАТОВА.

Юртимиз гулзорга айлансин, болам!

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Кимёгарлар довруғи

Навоийлик кимёгарлар ўзларининг касб байрамларини тантанали нишонладилар. Айниқса, бу байрам «Навоийазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Электркимё» заводида ўзгача ўтказилди. Зеро, мазкур корхоналар Германиянинг «Лурги» фирмаси ва Чирчиқдаги «Ўзниимхимпроект» институти билан ҳамкорликда маҳсулот ишлаб чиқараётганлари боис довруқлари ошиб бормоқда.

«Зарафшон»да байрам

Польша Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси ташаббуси билан 450 нафар ота-онаси йўқ, кўнгли кемтик болалар «Болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни»ни «Зарафшон» концерт залида нишонлашди. Бу ерда улар нафақат ширинлигу музқаймоқлар билан сийлади, балки жозибали куй-қўшиқлардан ҳам баҳраманд бўлдилар.

Киноижодкорлар анжумани

— Москвада Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ва Болтиқбўйи мамлакатлари миллий кинематографларининг бешинчи форуми очилди, — деб хабар беради «Жаҳон» ахборот агентлиги мухбири О.Шатуновский. — Унда ўзбек кино ижодкорларидан иборат нуфузли делегациямиз ҳам иштирок этмоқда.

Маълумки, ўтган йили Москва халқаро кинофестивалида кинорежиссёр Юсуп Розиқов «Аёллар салтанати» номли картинаси билан иштирок этган эди. 1999 йили унинг «Воиз» фильми «Киношок» халқаро фестивалида гран-при мукофотига сазовор бўлди. Ҳар иккала асар ҳалиҳануз турли мамлакатлар кинофестивал дастурлари доирасида намойиш этилмоқда. Бу фильмлар Австрия, Швейцария ва бошқа қатор мамлакатлар прокатлари томонидан сотиб олинган.

Тескари намуна

ёки қонун устуворлигини ким кимдан талаб қилиши керак?

Эртаю кеч мижознинг қадами узилмайдиган, дуппа-дуруст даромад келтираётган корхона бир-икки кун ичида бузилиб, ер билан теп-текис қилиб қўйилса жуда қизиқ бўларкан.

1998 йилнинг май ойида гулистонлик тадбиркор Иином Раимовнинг бошига ана шундай ғалати савдолар тушди.

— Бу қандай зўравонлик? Ахир менинг ошхонам хусусий корхона-ку! У янги қуриладиган хиёбон ўрнида эканлигига мен айбдорманми? Наҳотки, огоҳлантириш, жилла бўлмаса, бир оғиз рухсат сўраш мумкин эмасди...

Ўз ёғига ўзи қоврилаётган Раимовни ошна-оғайнилари тинчлантиришди:

— Аввал ўйла, кейин сўйла, деганлар. Каттаконларга аччиқ-чучук гап айтиб, кейин пушаймон қилиб юрма. «Ўйнашмагин арбоб билан, арбоб урар ҳар боб билан» дейишган...

Ажаб савдолар

Иином Раимов ўзини босди. Сабр қилишга қарор қилди. Аммо туни билан ухлолмади.

Эрталабдан шаҳар ҳокимининг қабулига кирди.

— Қосимхон Асқарович! Тадбиркорни қўллаб-қувватла, унга ёрдам бер, деб турилган бир пайтда ҳеч бир розиликсиз хусусий корхонамни бузиб ташлаганларингизни сира тушунолмай турибман. Аввал бузилаётган бинонинг нархи аниқланиши, темир-терсагию ёғоч-тахтаси менга тегиши ва энг муҳими, ўрнига бошқа жой ажратилиши лозим эди...

— Э, ука, намунча хасдай «лов-лов» ёнмасангиз? Шаҳарда битта сизнинг корхонангиз бузилганми? Қолганлар «ғинг» демай жимгина юришибди-ку! Сабр таги — сариқ олтин, дейишган. Сиз шаҳримизнинг гўзал, обод бўлишига қаршимисиз?

— Қарши эмасман. Қайтага хурсандман. Лекин...

— Балли! Бир-икки ой тишни-тишга босиб туринг. Сизга ё бино ажратамиз, ёки янгисини қуриб берамиз. Менинг гапим гап!

Ўшанда у ҳоким ҳузуридан рози бўлиб чиқди. Рост-да, бузилган бинонинг жиҳозларини қайтариб олса, яна бунинг устига, янги корхона қуриб беришса, ёмонми?

Афсуски, Раимов ўша пайтда қўйини пуч ёнғоққа тўлғазилганини, ҳали йиллар давомида сарсон-саргардон бўлишини хаёлига ҳам келтирмаганди.

Орадан кунлар, ойлар ўтди. Бир шаҳар улуғларига, бир ошхонасини бузган қурилиш ташкилоти раҳбари Т.Тўйчиев ҳузурига югураверив, пойабзали товони тешилди. Унга берилган жавобу баҳоналар ранг-баранг эди: «Эрта келинг, эҳтимол, яхши бир хушхабар эшитарсиз», «Э, менга топшириқ бўлгач буздим-да, темир-терсагингизни мен қўйган жойдан ким ўмарганини қаёқдан биламан?», «Одам деган сал босиқроқ бўлади»... «Шошмасанг, ғўрадан ҳолва битар» деганлар. Сиз эса нуқул шошганингиз-шошган...»

Шаҳар ҳокимию унинг ўринбосарларига оғзаки шикоятлари кор қилмагач, айнан ана шу кишиларга кетма-кет саккиз маротаба ёзма шикоят-аризасини топширди.

Жавоб фақат сукутдан иборат эди. Пичоқ этдан ўтиб, суякка қадалди. У вилоят адлия бошқармаси, хўжалик суди, шаҳар ва вилоят судларига ёрдам сўраб мурожаат қилишга мажбур бўлдида.

Чиндан ҳам бу тадбиркорнинг айби нима эди? Ишлагани, даромад топганими?

У ёзган шикоят аризалари судларда адолат тарозисига қайта-қайта қўйиб кўрилди. Чиқарилган қарор ва ажримлар унинг ҳақлигини кўрсатиб берганди. Натижада шаҳар ҳокимлигининг қурилиш бўлими қошидаги «Мадад-2» кичик корхонасининг раҳбари Тўлқин Тўйчиев устидан жиноий иш қўзғатилди. Кўр-кўрона иш тутган, қонунга беписанд муносабатда бўлган бу шахслар суд курсисига ўтиришга мажбур бўлишди.

Аммо на шаҳар ҳокими Қосимхон Акбаров, на унинг бошқа ўринбосарлари бу ҳолдан тегишли хулоса чиқармадилар. Улар тадбиркорнинг ҳақли талабларига, майинроқ қилиб айтганда, қўл силташда давом этишаверди.

Бу орада республика ва вилоят миқёсидаги қатор нашрларда қонуннинг бузилгани ҳақида танқидий мақолалар босилиб чиқди. Уларда шаҳар ҳокимлигининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари очиб ташланганди.

Юртбошимиз тадбиркорликни, ўрта ва кичик бизнесни рағбатлантириш, бу улуғ ҳаракатни нопок қўллару совуқ нигоҳлардан ҳимоя қилиш тўғрисида фақат кейинги олти йил ичида тўртта махсус Фармон чиқарди. Қизиқ, наҳотки, Гулистон шаҳар ҳокими Қосимхон Акбаров ва унинг командаси ана шу фармонларнинг мазмун-моҳиятини тўла англаб етмаган бўлсалар!?

«Раҳбарлик — лавозим, мансаб эмас. У, аввало, одамларга хизмат қилиш масъулиятидир». Мана шу ёнар сўзни Юртбошимиз қайта ва қайта такрорлайдилар. Бунинг моҳияти шундаки, раҳбар ўз ваколатини тўсиқлар қўйишга эмас, балки кишиларга хизмат қилишга бўйсундирмоғи шарт.

Мана, уч йилдирки, Иином Раимов ҳаққу ҳақиқат қидириб турли идораларга мурожаат қилишда давом этмоқда. Мана, уч йилдирки, унинг бирон-бир талаби жавобгарлар томонидан тўлиқ қондирилмаяпти.

Жабрланувчи ва жавобгар томонлар ўртасида ўтган йили келишув шартномаси имзоланган бўлиб, тадбиркорга 2001 йилнинг 3 февралига қадар янги корхона тақдим этилиши лозим эди. Афсуски, ана шу кўзда тутилган корхона Иином Раимовга тўлиқ топширилгани йўқ.

Эгнига тўраликнинг тор тўнини кийганча манманлик отига қамчи босаётганларнинг асл мақсади нима?..

Биз ҳуқуқий давлат қураяпмиз. Аввало, инсон манфаатларини кўзловчи бу давлатнинг бош талаби — қонун устуворлигидир. Бу борада давлат бошқарувининг жойлардаги бўғинлари — маҳаллий ҳокимият оддий одамларга намуна бўлиши керак. Юқоридаги ҳолатда эса бунинг акси. Ёки Гулистон шаҳар ҳокими Қосимхон Акбаров бошқача фикрдамикан?!

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Тўлов воситаларини такомиллаштириш йўлида

Ўзбекистонда Ўрта Осиёда биринчи бўлиб пластик карточкаларга асосланган умумий банк ҳисоб-китоб тармоғи ташкил этилди. Май ойининг охирги ҳафтасида республикадаги иккита етакчи банк — Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки ва "Асака" банкнинг карточкалар бўйича ҳисоб-китоб тизимлари бирлаштирилди. Бу иш Ўзбекистонда ўтказилаётган банк ислоҳотлари доирасида амалга оширилди ва эндиликда пластик карточкалар миллий тармоғи ҳақида гапирса ҳам бўлади. Бундан буён Миллий банк ва "Асака" банкнинг пластик карточкалари эгалари республикамизнинг исталган шаҳрида ўзининг банк ҳисобрақамидан ўзига керакли пулни олиши мумкин.

Икки банкнинг тўлов тизимини юридик ва технологик жиҳатдан бирлаштириш бу борадаги сезиларли ютуқдир. Бу иш ушбу банклар манфаатдор департаментларининг узоқ ва машаққатли меҳнати, уларнинг Ўзбекистон Банклари уюшмаси билан яқин ҳамкорлиги натижасида, шунингдек, халқаро бизнесда машҳур бўлган BGS Smart Card Systems AG компанияси мутахассисларининг кўмагида амалга оширилди. Ҳозирги пайтда мазкур банкларнинг банкомат тармоғи синовдан ўтказилди, хизмат кўрсатувчи ходимлар тайёрланди. Бугунги кунда Тошкентда 58 та, Самарқандда — 44, Зарафшонда — 12, Наманганда — 11 та ва бошқа кўплаб шаҳарлардаги савдо ва хизмат кўрсатиш корхоналарида тўлов воситаси сифатида Миллий банк ва "Асака" банк карточкалари қабул қилинмоқда. Бундан ташқари, республикада мавжуд бўлган ўнлаб банкоматлардан қайси молия муассасасига мансублигидан қатъи назар, ҳар қандай пластик карточка эгаси шахсий ҳисобрақамидаги пулларини олиши мумкин.

Мутахассисларнинг эътироф этишича, яқин вақт ичида пластик карточкаларга асосланган миллий ҳисоб-китоб тизимига "Пахтабанк" ва "ЎзПриватбанк" ҳам қўшилиши мумкин.

(ЎзА).

Огоҳликка даъват

Ватансизда

Она-Ватанини жони-дили билан севган, ардоқлаган, озодлиги ва мустақиллигини кўз қорачиғидек асраган, халқининг бахт-саодатини ўйлаган кишигина иймонли, комил инсон ҳисобланади. Зеро, бундай инсонни Оллоҳ таоло ҳам севади, эл ҳам ардоқлайди.

Аксинча, Ватанига, халқига хиёнат қилган, қўли билан, тили билан, хатти-ҳаракатлари билан унинг манфаатларига зарар етказишга уринган кимсада иймон бўлмайди. Иймонсиз киши эса азал-азалдан Оллоҳ таолонинг қаҳрига, жамики соф ниятли инсонларнинг нафратига дучор бўлиб, лаънатланиб келади.

Шу нуқтаи назардан олганда, муқаддас Ислом динининг номини ўзларининг босқинчилик ниятларига, қабиҳлик ва разолат ҳиди анқиган ғояларига ниқоб қилиб олган бир гуруҳ диний ақидапарастлар ва экстремистлар, туғилиб ўсган тупроғига (Ватанига, дейишга тил бормайди) қурол кўтариб киришга, ўз халқининг қонини тўкишга чоғланган ватангадолар ҳам, уларни мафкуравий жиҳатдан қўллаб-қувватлаётганлар, иблисона ғояларини тарғиб этишга, дунё аҳлини чалғитишга, айрим тажрибасиз ёшларимизни, нодон юртдошларимизни йўлдан уришга уринаётганлар ҳам айнан иккинчи тоифага мансубдир.

* * *

Юртбошимиз Ислом Каримов иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг бешинчи сессияси пайтида, бир гуруҳ журналистларнинг саволларига жавоб берар экан, ушбу мавзуга алоҳида тўхталганлари бежиз эмас.

Чунки, ўн йилдан буён ғайрат камарини маҳкам боғлаб, яратувчилик ва бунёдкорлик билан шуғулланаётган, ўзининг халқ ва миллат сифатидаги ҳақ-ҳуқуқини мустаҳкамлаш, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин олиш ниятида яшаётган ва меҳнат қилаётган юртдошларимизнинг тинчлигига раҳна солишга шайланиб, хориждан туриб тиш қайраётган ҳар қандай қуролли гуруҳ озод Ўзбекистоннинг, озод элнинг душманидир.

Модомики шундай экан, юртимизнинг ҳавосидан нафас олиб, чет эллик ҳомийлари бераётган садақа ҳисобидан ўзбек тупроғида унган нонни ўзбек аёли тайёрлаган қаймоққа белаб ураётган, нафси ором олган пайтида моянасини оқлаш учун шаънимизга лой чаплаб, тилидан заҳар сочаётган, душманларнинг тегирмонига сув қуяётган кишиларни ким, деб билишимиз лозим?

Халқимизда "Ит ҳурар, карвон ўтар" деган яхшигина мақол бор. Афсуски, юқоридаги икки гуруҳга мансуб шахслар ҳам биз томонга қараб шунчаки ҳураётгани йўқ, жон-жаҳдлари билан карвонимизни йўлдан уришга, бораётган манзилимиздан адаштиришга уринаяпти, энг муқаддас бойлигимиз — Мустақиллигимизга тажовуз қилаяпти.

Ҳолбуки, бу бебаҳо неъматга, бу бахт-саодатга осонлик билан эришганимиз йўқ. Сўнгги юз эллик йил давомида не-не юртпарварлар қалбидан қон сирқиб, кўзларидан алам ёшлари тирқираб, шу ёруғ кунларга интилганини ҳаммамиз яхши биламиз. Не-не улуғ инсонлар Ҳуррият йўлида бошларидан жудо бўлди, отилди, осилди. Улар Ватанининг истиқлолини, халқининг истиқболини азиз жонларидан кўра азизроқ билдилар ва шу йўлда фидо қилдилар.

Ниҳоят, ота-боболаримизнинг юраги тўрида қолган, ўзлари билан олиб кетган армонлари ушалди, биз орзуларимизга етдик. Ўн йилдирки, халқимиз озод ва обод Ватан барпо этиш йўлида белни маҳкам боғлаб, улуғ ниятлар билан меҳнат қилмоқда. Инсонпарвар, адолатли жамиятнинг пойдеворини яратмоқда.

Бу эса Оллоҳ таолога ҳам хуш келиб турибди. Юртимизни турли бало-қазолардан, офатлардан асраяпти. Ёмонларнинг жазосини ўзи бераяпти.

* * *

Бугунги масъулиятли паллада — бир ярим аср мобайнида тупроғимизда ҳукмронлик қилган мустабид тузумнинг харобалари узра янги, демократик жамиятнинг муҳташам биноси тикланаётган даврда олийжаноб мақсадларимиз ва миллий манфаатларимизга зид келадиган ёки зарар етказадиган ҳар бир хатти-ҳаракат эркимизга, озодлигимизга, келажагимизга, шу йўлда қон тўккан, жон берган минг-минглаб мард аждодларимизнинг руҳига ҳам хиёнатдир.

Аслини олганда, бу муқаддас туйғу ва тушунчалар аллақачон инсонлик қиёфасини йўқотиб улгурган, қўлларини дунёнинг турли минтақаларидаги бегуноҳ кишиларнинг қонига ботирган, қонуний жазога чап беришга уриниб, ўзларининг террорчилик ниятларини оқлашга уринаётган аламзада кимсалар учун аллақачон қадр-қимматини йўқотиб бўлган.

Улар ўзлари даъво қилганларидек ислом динининг софлиги учун ҳам қайғураётгани йўқ. Ватанимизнинг ва халқимизнинг истиқболи ҳам заррача қизиқтирмайди.

Мана шу ўринда бир фикрни чуқурроқ мулоҳаза қилиб кўрайлик.

Йигирманчи аср инсоният ҳаётига турли-туман эзгу ва ёвуз тушунчаларни, жамиятни бошқаришнинг турфа усулларини олиб кирди.

Бу тушунча ва усулларнинг энг даҳшатлиси халқни халқ номидан бошқариш, халқни халқ номидан эзиш, таҳқирлаш, оёқости қилиш, оломонга айлантириш бўлди.

Большевиклар ҳам, национал-социалистлар ҳам, уларнинг раҳнамолари Сталин ва Гитлер ҳам мана шу усулдан омилкорлик билан фойдаланиб, миллион-миллион кишиларнинг жонига зомин бўлдилар. Башарият бошига мислсиз кулфатлар, уқубатларни келтирдилар.

Гарчи, бу шахслар ғоялари ва маслакдошлари билан тарих саҳнасидан супуриб ташланган бўлса-да, уларнинг усуллари қай даражададир сақланиб қолди ва кимларгадир бугун ҳам қўл келмоқда.

Дунёнинг турли бурчакларидаги, минтақаларидаги, турли ғоя, турли мақсад, турли шиорни байроқ қилган ёвуз кучлар майдонга чиқар экан, ўзларини "халқнинг ҳимоячиси" сифатида намоён этиб, жаҳон аҳлини чалғитмоқчи бўладилар.

Хусусан, ўзларини баландпарвоз тарзда "Ўзбекистон ислом ҳаракати" деб номлаган, аслида Ўзбекистонга ҳам, ислом динига ҳам алоқаси бўлмаган, атрофига турли миллатга, турли ирққа, турли экстремистик гуруҳларга мансуб жиноятчи унсурларни тўплаган Тоҳир Йўлдошев, Жумабой Ҳожиев (Намангоний эмиш) сингари каллакесарлар ҳам хорижий оммавий ахборот воситаларидаги хайриҳоҳлари кўмагида ўзларини бир неча йиллардан буён "ўзбек халқининг ҳимоячиси ва жонкуяри" сифатида тақдим этишга уринаётганлари ҳаммамизга яхши маълум.

Мана шу ўринда кўплаб ҳақли саволлар туғилади.

Ўзбек халқи — муштарак мақсад билан яшаётган йигирма беш миллионлик улкан жамоа ўзгаларнинг ғамхўрлигига, ҳомийлигига зорми?

Йўқ, албатта!

Бугун ота-оналарининг иссиқ бағрида камол топаётган кичкинтойларга, мактаблар, замонавий академик лицейлар ва коллежларнинг, институтлар ва дорилфунунларнинг нурафшон бағрида илм-маърифат сирларини эгаллаётган, буюк боболарининг ва жаҳон алломаларининг бебаҳо хазинасидан баҳраманд бўлиб, фан сирларини эгаллаб, чет тилларини ўрганаётган, дунёга ўзбек халқининг салоҳиятини намоён қилиш иштиёқи билан яшаётган миллионлаб ёшлар қўпорувчилик лагерларини маскан тутган, уйи йўқ, тайинли жойи йўқ, кўнгли ва хаёлида қароқчиликдан бошқа нияти йўқ гумроҳларнинг ҳимоясига муҳтожми?

Миллий ҳурриятимиз туфайли мулк мустақиллигига эга бўлган, ўзининг деҳқон ва фермер хўжалигини, хусусий корхонасини очиб, ишлаб чиқаришни йўлга қўйган, йирик корхоналарнинг тенг ҳуқуқли ҳиссадорларига айланган, бу диёрда унадиган ноз-неъматларни, хомашё бойликларини дунё бозорига мос тайёр маҳсулотга айлантириб, ўзини ҳам, мамлакатни ҳам фаровон этишга бел боғлаган миллионлаб ишчилар, деҳқонлар, тадбиркор ва ишбилармонларнинг умрида бир туп кўчат экмаган, бир бинога ғишт қўймаган, аксинча, ўзининг қорни нонга ёлчимаган, шунинг учун кўринганга қўл чўзиб, садақа тилаган ношуд ва нотавонларга кўзи учиб турибдими?

Диний мутаассибликни, ўрта аср жаҳолатига қайтишни даъват қилгувчи ваҳший ва жоҳил "уламолар", уларга қарама-қарши равишда жаҳоний тараққиёт ютуқларининг юртимизга тезроқ келишини, энг ривожланган мамлакатлар тажрибаси асосида юксалишни, шу заминда ўзбек фани, санъати ва маданиятининг гуркираб ўсишини истаётган минг-минглаб зиёлиларимизга ҳам керак эмас.

Баски, улар қайси ўзбек халқининг номини пеш қилаяпти, кимнинг ваколати билан оғзидан кўпик сочаяпти?

Тўғри, диний ақидапарастларнинг тарафдорлари юртимизда бутунлай йўқ, десак ҳақиқатнинг юзига оёқ қўйган бўламиз. Улар бор. Атиги бир ҳовучгина. Лекин асл диндорлар ҳам, чин зиёлилар ҳам эмас. Уларнинг бир қисми билимсизлиги, нодонлиги, оқни қорадан, чинни ёлғондан ажратолмаслиги, эътиқоди заифлиги туфайли пана-пастқамдаги ҳужра-мактабларда олган "билим"лари туфайли, ўргимчак тўрига илинган ёшлар бўлса, яна бир қисми ҳаётдаги дастлабки мустақил қадамини қонунбузарликдан, жиноятдан бошлаган, тақдирига ўзлари қора тамға босиб, ундан қутула олмаётган, энди эса юртбузарлар сафида ўзини тиклашга уринаётган кимсалардир. Ҳатто, улар орасида жиноят йўлидан қайтмаган, имконият топса, эмин-эркин нашафурушлик қилиб, бойлик орттиришни ўйлаган кўкнори хаёллар ҳам бор.

Демак, раҳнамолари хорижий мамлакатларда изғиб, турли хил давлатмандларнинг остонасини ялаётган, улардан олган моддий мададларидан қутуриб, айш-ишрат билан шуғулланаётган,

Хайрли иш маҳалладан бошланади

«Шум бола», «Жигарбандларим», «Ҳаёт мазмуни» каби фильмларни зўр иштиёқ билан томоша қилмаган ўзбек кам бўлса керак. Миллий қадриятларимизга йўғрилган бу фильмлар кино санъатимизнинг ёрқин намуналари сирасига киради. Эътибор берган бўлсангиз, уларнинг ҳар бирида маҳалла-кўй анъаналари, ўзбекона саховат ўзига хос талқин этилган. Ана шу фильмларнинг ижодкорларидан бири, таниқли кинорежиссёр Дамир Салимов яна бир хайрли ишга қўл урди. Бу сафар у кўнгли кенг, саҳий инсонларнинг бадиий сиймосини эмас, балки саҳийликнинг амалий намунасини намойиш этди.

Тошкент вилоятининг Қибрай шаҳарчаси, Усмон Юсупов маҳалласида истиқомат қилаётган Дамир Салимов ўзининг кутубхонасини барча жиҳозлари билан бирга маҳалласига туҳфа этди.

— Мамлакатимизда неча минг йиллик тарихга эга бўлган қадриятларимизни, урф-одатларимиз ва анъаналаримизни тиклашга, маънавиятимизни янада юксалтиришга, болалар тарбиясига катта эътибор бериляпти. Жорий йил муҳтарам Президентимиз томонидан Оналар ва болалар йили, деб эълон қилинганлиги бунинг яна бир далили бўлди, — дейди Дамир ака. — Маълумки, бундай эзгу ва хайрли ишларнинг барчаси маҳалладан бошланади. Бу эса ҳар бир маҳаллада «Маънавият ва маърифат» уйи бўлишини тақозо этади. Менинг камтарона туҳфам шу мақсадга хизмат қилса, ўзимни бахтиёр деб ҳисоблайман.

Элбек ХОЛИҚОВ,
ЎзА мухбири.

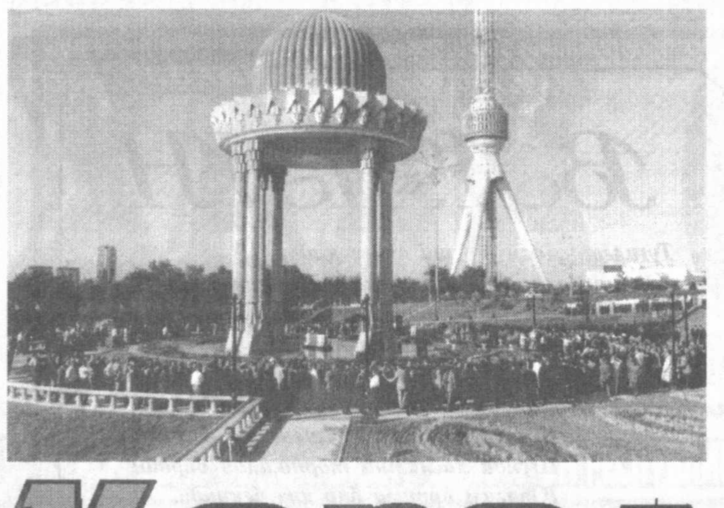

Қарздорлик

халқ хотираси олдидаги туйғу

Мен бир аёлни биламан. У салкам олтмиш йил падари бузруквори изларини излаб яшади. Отасини элас-элас эслайди. 1930 йил ноябр ойида уйдан ишга кетганча бедарак йўқолган. Йигирма беш ёшида тўрт нафар фарзандини бағрига босганча бева қолган онаси ўттиз саккиз йил умр йўлдошининг тақдири, фожиали қисматидан бехабар ўтди. Ўзи журналистликка ўқимаган бўлса-да, таниқли журналист бўлиб етишди. Буни кейин, отаси дарагини эшитганда англади. Педагог, журналист, шоир ва дипломат бўлган отаси наслидан, қонидан ўтган экан. Мустақиллик туфайлигина архивларда назаримиздан нарида бўлган материалларни ўрганиш имкони бўлгач, у отасини «топди». 1918 йил «Турк сўзи» газетасида Муҳаммад Саид имзоси билан босилган «Яшамоқ орзуси» мақоласидан истиқлолга ташналик иси уфурарди. Бу эса ўша давр зиёлилари қалбини ёндирган мустақиллик учун кураш масаласи эканлигини англаш қийин эмас. Ўттиз биринчи йил бегуноҳдан бегуноҳ отилган падари бузруквори — Саид Абдурашидович Аҳрорийнинг пок номи ўлимидан сўнг фақат эллик еттинчи йилдагина тиклангани ҳақидаги ҳужжатни қўлига олганда кекса журналист, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Холида Аҳророва юм-юм йиғлаган эди. Отаси ҳақидаги бор ҳақиқатни тиклаш унга қанчалар мушкул бўлгани ёлғиз ўзию Яратганга аён, холос. Шу баҳона Холида опа «Миллий истиқлолчилар» аъзолари фаолиятини ўрганди ва бу ишларини ҳозир ҳам давом эттираяпти...

Ўтган йили бунёд этилган «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуи миллат эрки, Ватан истиқлоли йўлида қурбон бўлганлар, мустабид тузум даврида умри хазон этилган, ноҳақ зулмга учраганлар — қатағон қурбони бўлган барча ватандошларимиз хотирасини ўзида мужассам этган эди. Бобоси, отаси, ака-инисидан дарак топмай, бир умр армонда юрган неча минглаб юртдошларимиз бу ёдгорлик олдида излаганларини топгандай кўнгил таскинлигини сезганлари, шубҳасиз. Бироқ оддий одамлар, қанчадан-қанча бегуноҳ инсонлар асоссиз равишда қатағон қилингани ҳам ҳақиқат.

Энг даҳшатлиси шундаки, биргина кишининг қамалиши бутун оиланинг пароканда бўлиши, Сибирга сургун қилиниши, яшаётган қишлоғи ёки шаҳридан чиқариб юборилиши, қамоқхоналарда азобланиши ва ҳатто оиланинг қолган аъзоларини отишга ҳукм қилинишигача сабаб бўларди. «Биз ҳамиша номи тилга олинавермайдиган, бу ёруғ оламдан бир дунё армон билан ўтиб кетган ана шу оддий одамлар хотираси олдида ҳам қарздормиз», деб таъкидлаган эди Юртбошимиз.

1994 йили Ўзбекистон марказий давлат архивида 1916 йил қўзғолони ҳақидаги тарихий ҳужжатларни кўздан кечирганимда, қанчадан-қанча беаёв ўлдирилган, қатағон қилинган кишилар номларини учратганим ёдимда. Улар орасида аёллар ҳам бор эди. Ўн олтинчи йилнинг 11 июлида Тошкентда бўлиб ўтган полициячилар билан оломон тўқнашувида халқ оқ пошшо олиб бораётган урушга бормаслигини билдиради. Шунда оломон олдига ўз фарзандлари, эрларини урушга юборишга қарши турган аёллар чиқишади. Улардан бири «Менинг битта ўғлим бор, агар уни урушга олишса-ю, у ҳалок бўлса, бу хабарни эшитгандан кўра мен ҳозир ўлганим яхши эмасми», дея бақирганда, унга қарата ўқ узадилар. Шундай аёллардан бири Рузвонбиби Аҳмаджонова ҳам ярадор бўлиб вафот этади. Фарзандларига қалқон бўлган Тошкент вилоятилик Заурбиби Мусамуҳамедова, Наманганнинг Чодак қишлоғидан Гулшанбиби Бобожонова номлари ҳам бу ердаги ҳужжатларда қайд этилган...

Уларнинг номларини эслаганимда, мен даҳшатга тушаман. Қатли омдан ўзбек аёллари ҳам қуруқ қолишмади. Бундай норозилик ғалаёнларининг қонга ботирилгани, момоларимиз, бувижонларимизнинг унда иштироки улар хотираси олдида нечоғли қарздор эканимизни, номларини тиклаш, абадийлаштириш бугунги кун учун нақадар зарур эканини кўрсатади. Зеро, Юртбошимизнинг «...бу масалага сиёсат нуқтаи назаридан эмас, балки одамийлик нуқтаи назаридан ёндашиш, ноҳақ жабр кўрган, қатл этилган кишилар, уларнинг ёди, умуман, инсон хотираси ўтганлар олдидаги тирикларнинг бурчи, яъни зиммамиздаги қарздорлик туйғусидан келиб чиқиб иш тутиш, менимча, мақсадга мувофиқдир», деган фикрларини қайта-қайта такрорлагим келади. Қатағон қурбонлари хотираси музейининг бунёд этилиши қарздорлик туйғуси ҳеч биримизни тарк этмаслиги, тинч қўймаслиги лозимлигини сизу бизга яна бир карра эслатади.

Умида ФАЙЗИЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

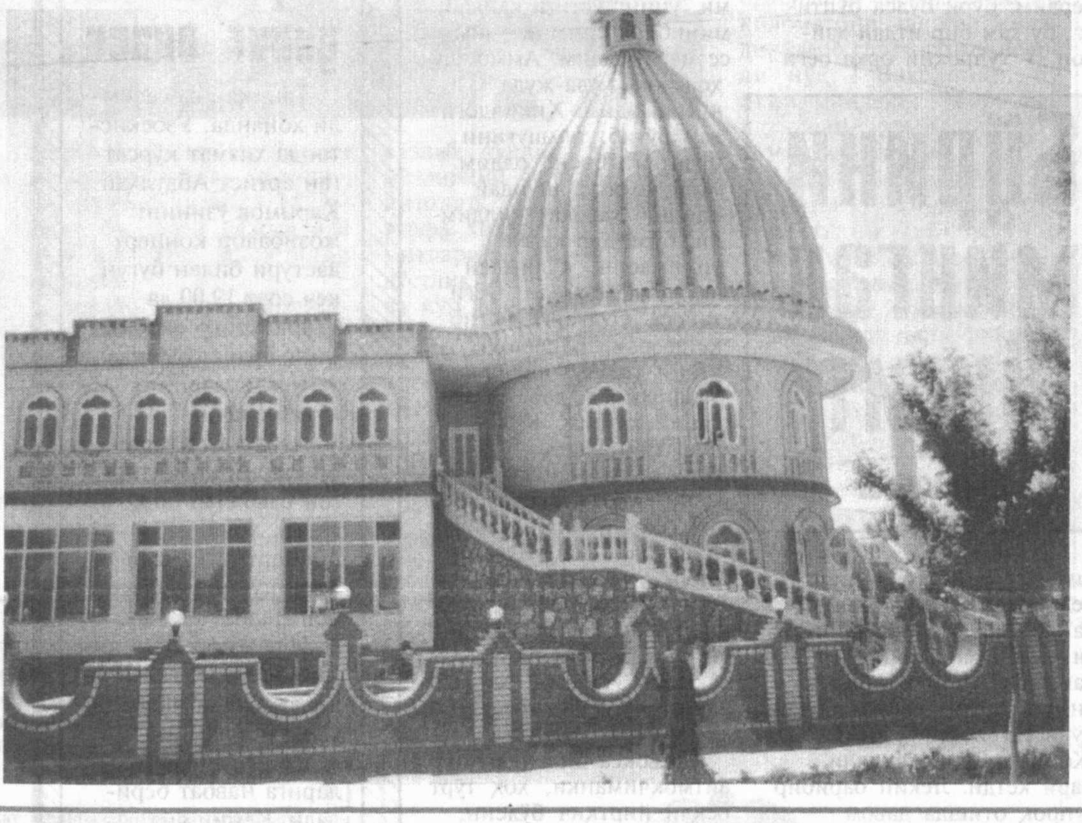

Андижон вилоятида тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга катта эътибор берилаётир. Шу боис ҳам вилоятда турли соҳаларни қамраб олган тадбиркорлар кун сайин кўпайиб бораётир. Шулардан бири қўрғонтепалик тадбиркор Маҳаммаджон Дадахўжаевдир. «А-хўжа» фирмасини ташкил этган тадбиркор ишни тикувчилик цехи очишдан бошлади. Айни пайтда у энг замонавий услубда овқатланиш мажмуасини қуриб битказди. 200 хўрандага хизмат кўрсатадиган ушбу мажмуа сабаб йигирма беш киши иш ўринларига эга бўлишди.

СУРАТЛАРДА: Бобурмирзо юртига хуш келибсиз, — дея андижонча лутф қилади, фирма ходимаси Илтифотхон Юсупова; мажмуанинг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ
олган суратлар.

иймон бўлмас...

ҳар шаҳарда бир хотин олиб, ўзини "жаҳонгир" ҳисоблаётганларнинг ҳам, улар ваъда этган "исломий давлат"да давр суришни орзулаб, пана-пастқамларда, тоғларнинг бағрида, ғорларнинг қаърида адашиб-улоқиб юрганларнинг ҳам ўзбек халқининг номини сотишга мутлақо ҳаққи ҳам, ҳуқуқи ҳам йўқ.

* * *

Жаҳондаги террористик гуруҳлар руйхатидан ўрин олган тўданинг етакчилари бу аччиқ ҳақиқатни яхши тушунадилар. Аммо, юртимизнинг ер ости ва ер усти бойликларига кўз тиккан ёвуз кучларнинг садақасига мазахўрак бўлиб, уларнинг итоатгўй қулига айланган бу бандаларга ва уларнинг раҳнамоларига бизнинг тинч ҳаётимиз, эришаётган ютуқларимиз, кун сайин дунё миқёсида ўсаётган нуфузимиз ором бермайди. Улар жирканч туйғулардан занглаган кўнгилларидаги ҳокимият ҳирсидан телбаланиб, минг хил режалар тузадилар, турфа хил шиорларни ва ҳавойи ғояларни ниқоб қилиб, ўзларининг разил башараларини яширишга уринадилар.

Халқимиз ҳам Ватанининг, маконининг тайини йўқ, дайдилик ва дарбадарликни, бузғунчилик ва қон тўкишни касбга айлантирган бу кишилар ўзларича ҳеч нарса эмаслигини, улар бор-йўғи ўзга ёвуз ва қудратли кучларнинг қўлидаги узун таёқ, ҳар бир нағмасига муқом қилувчи қўғирчоқ эканлигини яхши билади.

Аммо уларнинг даҳшатлилиги ҳам мана шу ҳеч ким эмаслигида. Инсонийлик туйғуларидан ва инсонни инсон қиладиган фазилатлардан аллақачон маҳрум бўлган бу "қўғирчоқлар"нинг олдини тўсадиган инсоф, меҳр-оқибат, ҳаё ва уят деган ҳиссиётларнинг уч пуллик қадри йўқ. Шунинг учун ҳар қандай ёвузликдан қайтмайди. Бунинг устига ўз сафларини ўзлари сингари кимсалар билан тўлдиришга ҳам уринадилар.

Афсуски, уларнинг ҳомийлари бўлгани каби, хайрихоҳлари ва тарғиботчилари ҳам бор. Ўзларини демократиянинг, инсон эркинлигининг, адолатнинг ҳимоячилари, ҳақиқатпарвар ҳисоблаган айрим хорижий оммавий ахборот воситаларининг вакиллари мустақил мамлакатнинг, озод халқнинг ҳаётига таҳдид солмоқчи бўлган бир ҳовуч газандаларнинг ғоялари ва мақсадларини омманинг онгига сингдиришга жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг қора ўтмишидан, инсониятга нисбатан содир этган жиноятларидан кўз юмган ҳолда, беозор кимсага, ватанпарвар қаҳрамонга айлантиришга уринадилар.

Шу ҳақда чуқурроқ мулоҳаза қилиб кўрилса, бирининг қўлига қурол бериб, қирғинларга ундаб, иккинчисини ана шундай муттаҳамларнинг "жасоратини" тарғиб этишга даъват қилиб, иккаласини ҳам маблағ билан таъминлаётган "саҳий қўл" ҳам битта эмасмикин, деган ҳақли фикр хаёлга келади.

Аммо, уларнинг бир-биридан озроққина фарқи ҳам бор. Юртига, халқига қарши ҳақиқий қурол кўтарган кимсаларнинг нима сабабдан аламзадалиги аён. Биринчи гуруҳнинг бир қисми мустақилликнинг дастлабки йилларида ўзига хон, кўланкаси майдон сифатида иш тутишга, элни пароканда қилишга, масжидларнинг меҳробида чаёндек ин қуриб, содда кишиларни, айниқса, ёшларни заҳарлашга уринган, думи босиб олингандан сўнг эса, хорижга қочган, орқасидан қонли излар, мудҳиш жиноятлар қолдирган қотиллар, ўғрилар, босқинчилардан ташкил топган бўлса, аксарияти элининг, ватанининг тайини йўқ, одамкушликни касб қилиб олган муртадлардир.

Иккинчи гуруҳи эса сўз эркинлигига, хорижга чиқиш, хорижий ахборот воситаларида ишлаш имкониятига айнан мустақиллигимиз шарофати билан эришганини унутган, овозлари чет элда янграб, дафъатан ўзларини эндиликда Ўзбекистоннинг фарзанди, фуқароси эмас, балки дунё фуқароси, деб ҳисоблаётган қалам аҳлидир.

Улар ўзларини "ҳақиқатпарвар, адолатпарвар" санайдилар. Гўё ўзбек халқининг ҳақ-ҳуқуқларини "ҳимоя қилмоқчи" бўладилар. Аммо, ўзларининг назарида, "олтинга тенг" сўзларини халқимиз сариқ чақага ҳам олмаётганини кўриб, фиғонлари фалакка чиқади. Шу аламни ичига ютолмасдан Шўро жамияти асоратларидан қутулиш йўлида матонат билан меҳнат қилаётган, ўн йилда мисли кўрилмаган ютуқларни қўлга киритган ўзбек халқининг барча яхши ишларини жаҳон аҳлига қора кўзойнак орқали кўрсатишга уринадилар. Ҳар бир қийинчиликдан, муаммодан ҳаяжонланиб, пашшадан фил ясайдилар. Узун тунлари ухламасдан юртимизда бирорта фожиа, кўнгилсиз ҳодиса юз беришини тилайдилар. Тинчлик ва осойишталик уларнинг оромини ўғирлайди. Чунки юртимиз шаънига доғ соладиган янгиликларни топмаса, хўжалари ҳақ бермай қўяди, ризқи қирқилади.

Шунинг учун ҳам ҳаётимиздаги мавжуд, ўзимиз яхши биладиган, ислоҳотлар йўли билан тугатишни режалаштирган камчилик ва муаммоларни дунёга достон қилиб, бизнинг обрўйимизга путур етказмоқчи бўлишади. Ҳолбуки, жаҳоннинг кўзи кўр, қулоғи кар эмас. Ўн йилдан буён СССР тасарруфидан чиқиб, истиқлолга эришган ўн бешта собиқ республика ичида Ўзбекистонгина ўзининг обрўсини, шаънини, ғururини ерга урмасдан, ўзбекона меҳр-оқибат, сабр-тоқат ва меҳнаткашлик билан барча қийинчиликларни енгиб, йил сайин қаддқоматини баландроқ кўтараётганини очиқ кўриб турибди. Халқимиз ўтиш даврида иқтисодий жиҳатдан қийналса қийналгандир, лекин, иймонидан, инсонийлигидан кечгани йўқ. Тинчлик ва барқарорликни, ўзаро ҳурмат ва тотувликни муқаддас билиб, олға бораяпти. Кучли давлат, адолатли фуқаролик жамиятини барпо этаяпти.

Агар чуқурроқ ўйлаб қаралса, айнан мана шу барқарорлик, миллатлараро ҳамжиҳатлик, тинчлик ва бунёдкорлик дунёдаги носоғлом кучларнинг ҳасадини ва аламини қўзғатмоқда. «Бу аҳволда Ўзбекистон қисқа муддатда қудратли мамлакатга айланиб кетадику!», деган ғараз уларга тинчлик бермайди. Минтақавий можароларни мўмай бойлик орттириш манбаига айлантирган жиноий олам корчалонлари бизнинг юртимизни ҳам уруш-жанжал ичида кўришни, қуроллари ва гиёҳванд моддаларига шу тарзда янги бозор очишни истайди. Шу ниятда ҳар қандай воситадан фойдаланишга уринади.

* * *

Мавриди келганда, яна бир мавзуга тўхталиб ўтиш лозим. Гап шундаки, кейинги пайтда хорижий «созанда»ларнинг мусиқасига «муқом қилаётган» бир гуруҳ журналистлар инсон ҳуқуқлари мавзусига тез-тез ўралашадиган бўлиб қолдилар. Аслида бунинг ғайритабиий жойи йўқ. Инсон ҳуқуқи муқаддас нарса, уни ҳимоялаш ҳам олижаноб иш. Лекин, қачонки, чиндан ҳам, бирор инсоннинг қонун кафолатлаган ҳуқуқи поймол қилинаётган бўлсагина, бундай ҳимояни ва ҳимоячиларни оқлаш, маъқуллаш мумкин.

Ўзининг жамият олдидаги, қонун олдидаги оддийгина инсоний бурчини, фуқаролик бурчини унутган, озод яшаш, ҳалол меҳнат қилиш, халқига ва оиласига наф келтиришдек ҳуқуқини ўзи поймол қилган, жиноятга қўл уриб, бировларнинг жонига, молига қасд қилган, элнинг мулкини талон-торож қилган кимсани қаҳрамонга айлантириш, уни ҳимоя қилиш қайси таомилга тўғри келиши тушунарсиз ҳолдир.

Бироқ аччиқ ҳақиқат шундаки, ўзларини «инсон ҳуқуқларининг ҳимоячилари» деб билган аҳли қалам аслида қонунбузар, жиноятчи, қўли қон, нафси бузуқ, разил ниятли кимсаларнинг ёнини олиш, уларни бегуноҳ фариштага, ноҳақдан жабр чекаётган бечорага айлантириш билан машғул. Уларнинг ҳуқуқи йигирма беш миллионлик ўзбек халқининг ҳуқуқидан устунроқ қўйилади. Шу билан улар, бизга қарата «қўйинг, шу муттаҳамлар нима номаъқулчилик қилса ҳам, олдини тўсманг, жазоламанг», дея иддао қиладилар. Чамаси, ўзларини демократ деб биладиган бу шахслар аслида демократияни бошбошдоқлик, кўнглига келган ишни қилиш, оғзига келган гапни сайраш, элни бир-бирига гиж-гижлаш воситаси, деб биладилар.

Шундай пайтда «Кечирасиз, жаноблар, ҳар қандай инсон қонун олдида баробар, уни буздими, жазосини олиш шарт. Адолатли ва демократик жамият мана шу пойдевор устига қурилади. Билмасангиз, билиб олинг!» дегинг келади.

Бой кечмишни бошидан кечирган халқимиз ўз ҳуқуқини четдан туриб ҳимоя қиладиган кимсаларнинг ёрдамига муҳтож эмас. Конституциямизда, қонунларимизда ҳалол ва пок, юртининг ва ўзининг манфаатини муштарак, деб биладиган, шу мақсад йўлида яшайдиган, меҳнат қиладиган ҳар бир фуқаронинг инсоний ҳуқуқлари аниқ-равшан белгилаб қўйилган ва ҳимояси ҳар томонлама кафолатланган.

Шунинг учун ҳам халқимиз турли хил алдовларга ҳам, ғаламис гапларга ҳам, ҳавойи шиорларга ҳам учмайди, мустақиллигини янги шаклдаги қулликка, ҳурлигини хўрликка алмашмайди.

Мард ўғлонларига, қудратли қуролли кучларига эга бўлган ўзбек халқи бугунги кунда ҳеч кимдан қўрқмайди, ҳеч кимдан чўчимайди, танлаган йўлидан ҳам қайтмайди. Севимли Ватанининг шарафи, миллий ғурури ва ориятини байроқ қилиб, кўзлаган манзили — буюк келажак сари дадил қадамлар билан бораверади.

Халқнинг юзига оёқ босганлар, уни бадном қилмоқчи бўлганлар эса ўзлари бадном бўлиб қолаверадилар.

Бу — бугуннинг гапи эмас, азалий ҳақиқатдир.

Бахтиёр РИЗО.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туманида рўйхатдан ўтган «Хондамир» МЧЖ, ОКПО коди 15073507 тугатилади. Даъволар 2 ой мобайнида 40-34-71, 42-94-40 телефонлари орқали қабул қилинади.

TRAST TA'MINOT
«ЎЗ-ТЕКСАКО» ҚКнинг РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТЕРИ
Тошкентдаги омбордан пул ўтказиш йўли билан сотади
TEXACO
ИСТАЛГАН МИҚДОРДА ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИГА МОС МОЙЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ
МОТОР МОЙЛАРИ:
БЕНЗИН БИЛАН ИШЛАЙДИГАН ДВИГАТЕЛЛАР УЧУН
"HAVOLINE Motor Oil"

ДИЗЕЛЬ ДВИГАТЕЛЛАРИ УЧУН
"URSA Diesel Motor Oil"

САНОАТ МОЙЛАРИ:
"RANDO HD"
ТРАНСМИССИЯ МОЙЛАРИ:
"GEARTEX EP-C"
Товар сертификатлаштирилган
БАҲОСИ БОЗОРДАГИДАН АРЗОН
Телефон (371) 133-56-11
Тел./факс (371) 133-89-44

АПКАЛ-Г
(глюконат кальций 500 мг)

КАЛЬЦИЙ ГЛЮКОНАТ ҲАМИША СИЗНИНГ ҲАМРОҲИНГИЗ
ШАҲАР ДОРИХОНАЛАРИДАН СЎРАНГ
Сурхон ажанта лтд

Ўт сафроси (буйракдаги), ошқозон-ичак оғриқларида самарали дори
АСПАЛЬГИН
Бу дори кучли оғриқни босади

ШАҲАР ДОРИХОНАЛАРИДАН СЎРАНГ
Сурхон ажанта лтд

ОҒРИҚ?
ШАҲАР ДОРИХОНАЛАРИДАН СЎРАНГ
АПАЛЬГИН
(500 мг анальгин) оғриққа қарши куч.
Сурхон ажанта лтд

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
солиқ соҳасида қонунбузарликларга қарши кураш тезкор бош бошқармаси ходимлари учун янги формали кийим-кечак ишлаб чиқиш бўйича
ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.
Танловда мулкчилик шаклидан қатъи назар, корхона ва ташкилотлар ҳамда жисмоний шахслар ҳам иштирок этишлари мумкин.
Танловда иштирок этишни хоҳловчилар маълумот олиш ва танлов шартлари билан танишиш учун Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 166-уйга ёки 173-35-48, 173-34-47, 173-35-39 телефонлари орқали мурожаат қилишлари мумкин.
Танловда иштирок этиш учун аризалар 2001 йил 20 июнгача юқорида кўрсатилган манзилда қабул қилинади.

Танлов ғолибига 300 минг сўм,
2-ўрин эгасига 200 минг сўм,
3-ўрин учун 100 минг сўм
миқдорида пул мукофотлари топширилади.

Ўқинг, ўқинг...

Миш-миш ва ҳақиқат

Трамвай келмайдими?

Ҳурматли таҳририят!

Мен «Кўкча» деҳқон бозорининг яқинида яшайман. Хизмат жойим эса Амир Темур хиёбонида жойлашган. Ишга бориб-келишда трамвай қатновидан фойдаланар эдим. Лекин Навоий кўчаси бекилиб, озгина қийинчилик туғилгандай бўлди. Айтишларича, трамвай йўли умуман олиб ташланар эмиш. Шу гаплар ростми?

Р. ҲОТАМОВА, ишчи.

—Трамвай йўли олиб ташланармиш, деган гапда асос йўқ, — дейди Тошкент шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси ободонлаштириш объектларини қуриш бўйича директор муовини Собир Шермуҳамедов. —Шаҳар ҳокимининг қарорига биноан ушбу кўчада таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда. Режага мувофиқ трамвай ва бошқа автомобиллар қатнайдиган йўллар замон талабларига мослаштирилади.Натижада Навоий кўчаси пойтахтимиздаги текис, равон ва энг чиройли йўллардан бири бўлади.

Ғофур ЖАБИЕВ тайёрлади.

Болалигим — беғуборлигим...

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Ниҳол

ВАТАН

Туғилганимдан то шу кунга қадар,
Кўп нарсалар топдим, кўпни йўқотдим.
Йўқолдиқлар билан ўксинсам агар,
Топилдиқлар билан ўзни юпатдим.

Эсанкираб қолдим илк йўқотувдан,
Ногоҳ ўғирлатдим ёшлик — эркимни.
Шунда хаёлимни тортқилаб бирдан
Юрагим ортига бир қиз бекинди.

Кейин дўст орттирдим ҳамроҳ деб йўлда,
Улар ҳам қайтмади кетиб ҳар томон.
На чора, кўникдим, далдам шу бўлди:
Мен ахир ўзимга етиб ортаман.

Соғиниб сиқташга йўқ бунда ўрин,
Бирини йўқотиб, бирини топдим.
Ғойибни изласам, ундан ҳам зўри —
Дуч келиб, жой ола бошлайди қалбдан.

Айни дамда эса топганим — Ватан,
Унинг номи билан аталгувчи бахт.
Мен уни ҳаммадан, ҳамма нарсадан
Азиз англамоғим, асрамоғим шарт.

Истамасман бошқа йўқотмоқликни,
Бошқа топмоқни ҳам қилмасман орзу.
Бу шиддатли сўзлар юракнинг ҳукми,
Кўксим кенглигида тонгдай ёришув.

Ориф ТЎХТАШ.

Эсим қурсин

Ҳажвия

Эсим қурсин, ишга кетяпману хаёлим уйда — эшикни бекитдимми-йўқми, ҳеч эслолмайман. Ишхонамга кирдиму ортимга қайтдим. Хайрият, эшигимиз қулфланган экан. Бироқ миямга келган фикрдан чўчиб кетдим. Ахир, соат ўнда мажлис эди-ку! Бошлиқдан эшитадиганимни эшитадиган бўлдим-да. Шошиб етиб келсам, ҳаммаёқ жимжит.

— Қанақа мажлис? — ҳайрон бўлди котиба қиз елка қисиб. Бугун ҳеч қанақа йиғилиш йўқ.

— Э-ҳа, эсим қурсин... мактабга ота-оналар мажлисига чақиришувди, шекилли.

Ие, ота-оналар мажлиси кеча ўтди-ку, — бир-бирларига қараб жилмайишди мени танийдиган ўқитувчилар.

— Эсим қурсин, яна адаштириб юборибман-а. Бундан кейин мажлис бўлса, албатта, қўнғироқ қилинглар. Кейин эслаб қолдим, ахир уйимизда телефон йўқ эди-ю.

Бир куни уйга келиб қўнғироқ тугмачасини боссам, эшикни биздан бир қават пастда турадиган қўшни аёл очди. Қўшни бирор юмуш билан бизникига чиқибди-да деб:

... — Ие, келинг қўшни, — дебман.

— Ўзингиз келинг, тинчликми?..

Шунда шошиб эшик пештоқидаги рақамга қарадиму...

— Э-э, эсим қурсин, узр. Бизнинг уй учинчи қаватда эди, а? — дея олдим, холос.

Яқинда қизчамни олиб келиш учун боғчага бордим. Тарбиячилар қизимни топиб беришолмайди, денг. Нуқул «бизда унақа бола йўқ» дейди. Жанжаллашишимга сал қолди. Лекин кейин билсам, (эсим қурсин) бошқа болалар боғчасига борган эканман.

Яна бир куни ишдан қайтишимда автобусга чиқдим. Кетаяпмиз, кетаяпмиз, ҳеч етмаймиз манзилга. Ие, ишхонамиз билан уйимиз оралиғида тўрттагина бекат бор эди-ку! Шу десангиз, тескари йўналишда кетаётган автобусга чиқиб олган эканман. Ҳар қалай айлантириб-айлантириб, охири маҳалламизга опкеп қўйди.

Уйга кириб айтсам, хотинимнинг қувончдан кўзлари чарақлаб кетди.

— Ҳай-ҳай-ҳай, мабодо, бошқа машинага чиқиб кетиб қолганингизда сизни қаёқлардан излаб юрардик. Ҳар қалай, тескари тарафга кетаётгани бўлсаям, ўзимизнинг автобус номерини эслаб қопсиз, хотирангиз анча яхши бўп қопти, дадажониси, — деб пешонамдан силаб қўйди.

Энди эса ана шундай аёлни ранжитиб қўйиб мулзам бўлиб турибман. Ҳамма айб ўзимда. Хаёлпарастлигим қурсин, ўша кечаси уйқусираб майкамнинг ўрнига этагида тўри бор узунроғини кийиб, аёлларнинг юпқа шарфини бўйинбоғ қилиб тақиб келмаганимдаку, бу жанжаллар йўқ эди.

Мана, энди докторга опкетаяпти. Эсимни киритиб қўярмиш.

Лекин, бировга айтиб юрманг-у, синиқдан бошқаси юқади деганларича бор экан. Мана, хотиним шўрлик ҳам биз борадиган шифохона бошқа тарафда қолиб, тескари томонга олиб кетаяпти.

Ҳаҳ, эсларимиз қурсин-а...

Ҳабиб СИДДИҚ.
Андижон тумани.

ҲИКМАТ

Ёмон ҳам ўтар,
яхши ҳам,
яхши бил,
Сени яхши ном
бирла ёд
этсин эл.

Жумбоқ:

4 ва 5 орасига шундай белги қўйиш керакки, ҳосил бўладиган сон 4 дан катта, 5 дан кичик сон бўлсин.

31 июн сонидаги жумбоқнинг жавоби: XV. Бу ҳақда Қўшработ туманидан Иброҳимжон Шодиев, тошкентлик Улуғбекжон Абдураҳмонов, Марғилондан Омонулла Ғиёсовлар 136-29-89 телефони орқали қўнғироқ қилишди. Юқоридаги жумбоққа душанба куни қўнғироқ қилинг.

Бўрини минган йигит

Воқеа

Ёшим олтмиш бешга кирибдики, навқиронлигимдаги ҳодиса ҳеч эсимдан чиқмайди. Равотдан Зарбдорга кўчиб келганимиздан кейин отам касал бўлиб қолди. Эски ҳовлимиз чамаси 25 километрлар узоқда эди. Қаҳатчилик қурсин. Ўша ердан сомон ва ўтинларни эшак билан таший бошладим.

Уч қанор сомонни юклаб, йўлнинг ярмига яқинлашганимда, кун қоронғулаша бошлаганди. Бетоб ётган отамни кўргани борган қарияларга рўбарў келдим. Улар ҳол-аҳвол сўрашди. Чоллар гап-сўзидан отам оғирлашиб қолгандай туюлди, менга. Хаёл суриб бошқа томон кетиб қолибман.

Чўл-биёбон зим-зиё. Шу пайт хиёл нарироқда шарпа кўринди. Эшак таққа тўхтади. Унинг сағрисига қўлимни қўйдим: бир зумда терлаб кетибди. Ҳайратда олди томонига ўтдим. Эшагим шу онда юк-пуки билан келган изига қараб қочди. Қарасам, рўпарамда бўри турибди. Тўғриси, ўша лаҳзада бўри ҳам, мен ҳам қотиб қолдик. Бир оздан кейин ўйин бошланди. Бўри тупроқни мен томонга шундай отдики, ҳеч нарсани кўрмай қолдим. Қочишга ҳолим йўқ. Бақириқ-чақириқ фойдасиз. Шунда 25 ёшдаман. Ўзимга ўзим тасалли бердим: бўри бўлса бўптида, бу ҳам бир итдай ҳайвон. У тупроқни орқа оёғи билан сочавериб яқин келиб қолди. Қўлимда чамаси 60-70 см узунликдаги таёқчадан бошқа ҳеч вақо йўқ. Жон ҳолатда унинг михли томони билан бўри сағрисига урдим. Жони оғриди шекилли, нари кетди. Лекин барибир тупроқ отишда давом этарди. У кўзимга бошқа тушмаслиги учун тинимсиз ҳаракат қилиб, чарчаб қолдим. Хавотирга туша бошладим. Чўнтагимда гугурт борлиги эсимга тушди. Қанча донаси бўлса, барисини чақиб ташладим. Ердаги хас-хуслар ёниб кетди. Бўри оловни кўриб, бир зум тинч қараб қолди. Қўрқувданми, ҳаяжонданми, унинг устига қандай миниб олганимни ўзим сезмай қолдим. Аммо шу ҳолатни жуда-жуда кутган эдим. Ҳиқилдоғидан бўғиб, тумшуғини шудгорга босиб олдим. Жон ҳолатда шундай ёпишиб ҳаракат қилдимки, бўри ҳар қанча уринмасин, қўлимдан чиқиб кетолмади. Оёғи тобора шудгорга ботиб кетаверди. Бўшашиб ўзини ташлаб юборди. Ўлдирдим-а, деб мағрурланиб кетдим. Қўлимни бўшатган эдим, "ўлик" бўри қаттиқ силкинди-да, мени улоқтириб ташлади. Ҳа, ана энди ғажиб ташлайди, деб ўйладим. Бироқ ундай бўлмади. Бўри ҳам мендан қўрқиб қолган экан. Бир қарадию, ура қочди. Оллоҳ сақлади. Албатта, ҳаракатларим туфайлигина омон қолдим.

Бу воқеа билан шуни айтмоқчиманки, хоҳ тўрт оёқли йиртқич бўлсин, хоҳ икки оёқли душман бўлсин, ундан чекинмаслик керак. Ана шунда ҳар ким ўзини ўзи ҳимоя қила олади.

Маматқул АЛИМОВ.
Зарбдор шаҳарчаси.

Абдулҳай Каримов ва унинг онаси

Таниқли ва севимли хонанда, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абдулҳай Каримов ўзининг жозибадор концерт дастури билан бугун кеч соат 19.00 да «Туркистон» саройининг ёзги саҳнасида ўз мухлисларини кутиб олади.

Албатта, томошабинларни қизиқтирган саволлар бор. Яъни, хонанда концертни қандай янги қўшиқлар билан бойитади?

Илк ижро этиладиган қўшиқ «Ўғил бола» деб номланади. Сўнг «Боламга», «Сиз», «Эди» ашулаларига навбат берилади. Кейин яна... Концерт давомида хонанданинг тўнғич ўғли — Ички ишлар вазирлиги академиясининг курсанти Абдунозим тўлиқ, рафиқаси Марҳабохон эса қисман ижро этадиган ашулалари-ю илҳомбахш шеърлари билан мадад бўлиб туришади.

Яна бир янгилик шуки, концертга борганлар Абдулҳайнинг онаси —Хосиятхон Каримова билан ҳам танишарканлар.

Г. ҲУСАНОВА.

1889 йил 24 июнда Индиана штатининг Гиптон-Каунти шаҳрида аянчли мавжудот дунёга келган. Тиббиёт тарихида «эгизак Жонслар» деб қайд этилган бу мажруҳнинг умумий бадани, тескари қараган икки боши, қўшилиб ўсган тўртта оёғи ва иккита қўли бўлган. Бу мажруҳлар бир йил мобайнида оммавий томошага қўйилиб, 1891 йили Нью-Йорк яқинидаги Буффало деган жойда, «Авлиё Жон» меҳмонхонасида вафот этади.

* * *

1829 йилнинг май ойида Сардиния оролидаги Сассари шаҳрида 32 ёшли бир аёл икки бошли қизча туққан. Ҳар иккала бош танага алоҳида-алоҳида елка тизими орқали ўрнашган. Ота-она ўз фарзандига Рита-Кристина деб қўшалоқ исм берган. Иккала бошнинг таъби ҳар хил бўлиб, турли вақтларда овқатланар, ухлар ва йиғлар экан.

Мухбир бонг уради

СИМ ЎҒРИЛАРИ

Кейинги вақтда Бекобод шаҳрида электр алоқа хизматидан фойдаланувчи мижозларнинг ҳафсалалари пир бўлмоқда. Сабаби - шаҳардаги тўққиз ярим мингга яқин телефоннинг салкам ярми "гунг ва соқов". Гап шундаки, алоқа линияларига номаълум кимсалар томонидан тажовуз қилинмоқда. Бу эса алоқачиларни мураккаб аҳволга солиб қўймоқда.

Бир гуруҳ муттаҳамлар шу йилнинг 11 март куни кеч соат 22 ларда 13-даҳанинг 7- ва 9-уйлари оралиғида жойлашган назорат қудуқларини очиб, қўшалоқ симли алоқа кабелининг 95 метрини кесиб кетишди. Натижада даҳадаги бир неча уй узоқ муддатга алоқасиз қолди. Қизиғи, мазкур қудуққа ўғрилар шу билан учинчи бор тушиши экан. Янаям ҳайратланарлиси, ўғрилар катта йўл бўйидаги ана шу қудуқ бетонини синдиришга анча-мунча вақт сарфлашганига қарамай, маҳаллий аҳоли, ҳатто сал наридаги болалар мусиқа мактабидан ҳам ҳеч ким сезмаган. Таажжуб.

Ови бароридан келган қароқчилар орадан кўп ўтмай шаҳар ҳокимлиги биноси рўпарасида жойлашган назорат қудуғини очишади ва 50 метр алоқа кабелини ўмариб кетишади. Кабелга тиғ теккизилган заҳоти сигнализация ишга тушган, албатта. Аммо милиция ходимлари воқеа содир этилган жойга етиб келганларида ўғрилар аллақачон "қуён" бўлишганди.

Таассуфки, шаҳарда алоқа тармоқларига нисбатан бўлаётган бу тахлит тажовузлар одатий ҳолга айланиб қолган. "Тошкент-телеком" акциядорлик жамияти Бекобод шаҳар бўлими мазкур сурбетликлар натижасида ўтган йили 5,5 миллион сўм зарар кўрган эди. Жорий йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида ҳам алоқа линиялари бир неча бор таланди.

— Зараркунандалар билан олишавериб чарчадик, — дейди бош муҳандис М.Қамбаров. — Рости, одамларимиз кабелни улашгаям безиллаб қолди. Чунки кўп ўтмай яна ўғирлаб кетишаяпти. Заҳирадаги кабелларимиз ҳам аллақачон тугаб бўлди.

Алоқа хўжалиги бошига кулфат бўлиб тушаётган бундай безориликлар фақат Бекободда кузатилаётгани йўқ. "Тошкент-телеком" ҳиссадорлик жамиятининг Ангрен, Олмалиқ, Янгийўл, Пскент, Чирчиқ бўлимлари ҳам ўғирликдан азият чекмоқда. Сурбет зараркунандалар Пскентда ҳатто АТС биносигача бостириб киришди. Бундай ноҳуш ҳодиса Ангренда ҳам содир этилди. Шаҳарни Янгиобод қўрғони билан боғловчи кабелнинг 400 метри ўмарилди. Жамият ана шу икки жиноий ҳолатнинг ўзидан 34 миллион сўм зарар кўрди.

Тўғри, алоқа қурилмалари, линияларни ҳимоя қилиш учун муайян ишлар олиб борилмоқда. "Тошкент-телеком" акциядорлик жамияти мутахассислари алоқа линияларини тажовуздан сақлаш мақсадида хилма-хил ва замонавий воситаларни соҳага жорий этаётир. Бу ерда шкафларнинг деярли ҳаммасига қулф ўрнатилган, назорат қудуқлари электропайвандлаш, бетонлаш йўли билан зичлаб бекитилган. Бироқ бахтга қарши сигнал тизими алоқа кабелларига шикаст етказилаётган пайтдагина ишга тушади. Қизил чироқлар дарҳол ёниб, қўнғироқлар жиринглаганида ўғрилар алоқа кабелига тиғ текизиб улгурган бўлади.

Бундай қабиҳликлар содир этилишининг сабаби эса оддий ва бачкана. Давлат, умумхалқ алоқа линияларидан ўғирланаётган кабеллар хомашё — мис тарикасида жиноятчилар томонидан ён қўшни давлатларга арзимас пулга сотилмоқда. Миш-мишларга қараганда, вилоятнинг айрим шаҳарларида бундай хомашёни қабул қилувчи яширин пунктлар фаолият кўрсатмоқда.

Алоқачилар ўтган йили ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари билан бирга олиб борилган тезкор ҳаракатлар натижасида Бекободдаги бир неча ана шундай яширин қабул пунктлари фош этилганини, бир неча тонналаб алоқа кабелларидан олинган мис давлат фойдасига мусодара этилганини, жиноятчиларнинг уюшган гуруҳи жазога тортилганини бизга гапириб беришди.

Шу ўринда Ички Ишлар вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Почта ва телекоммуникация агентлигининг қўшма буйруғига биноан алоқа линияларида назоратни кучайтириш бўйича жойларда бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилиши назарда тутилганини ҳам айтиб ўтиш керак. Тошкент вилояти ҳокимлигида ҳам ўтган йилнинг бошларида мис ўғирлигининг олдини олишга бағишлаб катта йиғилиш ўтказилган, алоқачилар билан бирга ички ишлар бошқармаси ва бўлимлари, божхона хизмати ходимлари зиммасига масъулиятни кучайтириш юклатилган эди. Афсуски, бу борадаги тадбирлар баъзан енгил-елпи бажарилмоқда. Алоқачиларнинг бундай талон-тарожликларга барҳам беришда ёрдам сўраб қилаётган мурожаатлари ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан жиддий ўрганилаяпти, деб бўлмайди.

Алоқа иншоотлари, қисқа ва олис масофаларга чўзилган алоқа каналлари бус-бутунлиги ва дахлсизлигини тўла-тўкис таъминлаш бугунги шароитда хийла мураккаб вазифа бўлиб қолаётгани ҳам табиий. Бу борада, эҳтимол, янада такомиллаштирилган воситаларни ишга солиш керакдир. Шу ўринда қимматбаҳо телефон қурилмалари ва линиялар муҳофазасини шартнома асосида ички ишлар идораларига топшириш таклифлари ҳам билдирилмоқда. Бироқ ҳозирча бирон шаҳар ё туманда қўриқлов хизмати ходимлари ўзларига бириктирилган ҳудудда эътиборсизликлари туфайли етказилиши мумкин бўлган зарарни тўла-тўкис қоплаб бериш мажбуриятини олаётгани йўқ.

Н.ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ РАҲБАРИЯТИ

мазкур университетни турли йилларда битирганларга олий маълумот олганлигини тасдиқловчи дипломларини олиб кетишларини сўрайди.

Дипломни олиш учун паспорт ва иш жойидан маълумотнома бўлса кифоя.

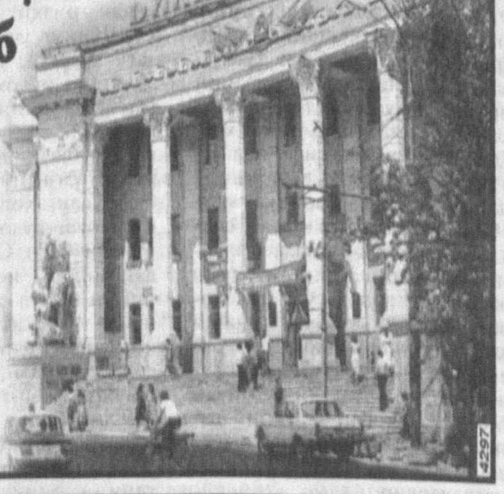

Марказий банк Фарғона вилоят бош бошқармаси ва Фарғона вилоят инкассация бошқармаси жамоалари Ўзбекистон Республикаси Инкассация бирлашмаси бош директори Ҳамдам Носировга онаси **Маҳфуза МАШАРИПОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзгўштсутсаноат» давлат-акциядорлик жамоаси уюшма раиси ўринбосари А.Муҳамедов ва оила аъзоларига волидаи муҳтарамаси — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач **Жўрахон ая ХОЛБОТИРОВАнинг** вафоти туфайли чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2515, 26098 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар **Ж. ТОҒАЕВ** ва **З. БОЛТАЕВ** томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — **Ю. ҲАМИДОВ.**
Навбатчи муҳаррир — **А. ҲАЙДАРОВ.**
Навбатчи — **Ҳ. КАРИМОВ.**
Мусаҳҳиҳ — **Ш. МАШРАББОЕВ.**

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.50
1 2 3 4 5 6